

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ СТАЛЕЛИВАРННИЙ ЗАВОД»**

НАКАЗ

м. Кременчук

«Про облікову політику
і бухгалтерські оцінки підприємства
згідно з МСФЗ (IFRS / IAS) »

З метою виконання вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р. № 996-XIV (далі - Закон № 996), а так само чинних положень Концептуальною основи фінансової звітності та МСФЗ (IFRS / IAS), затвердженої Радою з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, реалізуючи право вибору облікової політики з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення в бухгалтерському обліку та звітності господарських операцій та порядку оцінки об'єктів обліку, з огляду на сформовані технології обробки облікових даних і документообіг на підприємстві,

НАКАЗУЮ:

Встановити на підприємстві наступну облікову політику:

1. Організація бухгалтерського обліку та подання фінансової звітності

1.1. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві покласти на бухгалтерську службу на чолі з Головним бухгалтером.

1.2. Фінансова звітність підприємства складається відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (Ради з МСФЗ) за принципом історичної вартості .

Фінансова звітність готується у відповідності до принципу подальшого безперервного функціонування.

1.3. Валютою подання звітності є гривня. Фінансова звітність компанії подається у тисячах українських гривень.

1.4. Згідно з МСФЗ (IAS) і фінансову звітність представляти в повному комплекті, який складається з:

-звіту про фінансовий стан на дату закінчення періоду;

-звіту про сукупний дохід за період;

-звіту про зміни у власному капіталі за період;

-звіту про рух грошових коштів за період;

- приміток, що складаються з короткого огляду значущих положень облікової політики та іншої пояснювальної інформації, порівняльної інформації за попередні періоди

1.5. Забезпечити дотримання єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання та подання в установлені строки фінансової звітності:

-проміжної, на останню дату звітного кварталу : щоквартально до 25 числа місяця, наступного за звітним кварталом;

-щорічної, на 31 грудня звітного року: до 28 лютого року, наступного за звітним;

1.6. Складати Звіт про рух грошових коштів по прямому методу.

1.7. Статті у звіті про фінансовий стан класифікувати як поточні (оборотні) та непоточні (необоротні).

1.8. Фінансовий результат звітного періоду подавати в єдиному звіті про сукупний дохід.

1.9. Аналіз витрат, визнаних у звіті про сукупний дохід , представляти з використанням методу «за призначенням витрат»

1.10. Головному бухгалтеру забезпечити безперервність відображення господарських операцій і достовірність оцінки активів, зобов'язань, капіталу в бухгалтерському обліку, використовуючи журнально-ордерну систему обліку.

1.11. Затвердити робочий план рахунків і забезпечити відображення витрат підприємства на рахунках 9 класу (Додаток № 1).

1.12. Забезпечити застосування в бухгалтерському обліку єдиних уніфікованих форм первинних документів, що є обов'язковими для застосування юридичними особами усіх форм власності, затверджених чинними нормативно-правовими актами України.

1.13. Забезпечити зберігання первинних документів і облікових реєстрів, які були підставою для складання звітності, а також бухгалтерських звітів, їх оформлення і передачу в архів відповідно до вимог чинного законодавства.

1.14. З метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансових звітів перед складанням річної фінансової звітності та в інших випадках, передбачених законодавством, проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженої наказом Міністерства України від 02.09.14г. № 879.

Здійснювати інвентаризацію залишків:

- за запасами - один раз на рік;
- за необоротними активами - один раз на рік;
- по дебіторської заборгованості - один раз на рік;
- з резерву відпусток - один раз на рік;
- із коштами - один раз на рік;

1.15. Встановити межу суттєвості, що використовується при складанні фінансової звітності:

- для окремих об'єктів обліку, які відносяться до активів, зобов'язань і власного капіталу, - 5% від суми, відповідно, активів зобов'язань і власного капіталу;
- для окремих видів доходів і витрат - 5% від доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) без урахування непрямих податків.

2. Методи обліку і принципи оцінки необоротних активів підприємства:

2.1. Визнання, оцінку та облік основних засобів здійснювати відповідно до МСБО 16 «Основні засоби», а саме: Об'єкт основних засобів слід визнавати активом, якщо і тільки якщо є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до суб'єкта господарювання та собівартість об'єкта можна достовірно оцінити.

2.2. До основних засобів відносити матеріальні активи, очікуваний термін корисного використання яких більше одного року, які використовуються в процесі виробництва, надання послуг, здачі в оренду іншим сторонам, для здійснення адміністративних або соціальних функцій. Мінімальний критерій вартості, для визнання активу у складі основних засобів, дорівнює критерію, визначеному в чинному Податковому Кодексу України.

2.3. Обраною моделлю оцінки основних засобів є модель за первісною (історичною) вартістю.

2.4. В первісну вартість об'єкту основних засобів включати витрати, безпосередньо пов'язані з його придбанням. Первісна вартість активу, створених підприємством, складається з матеріалів, прямих витрат на оплату праці та відповідної частини виробничих накладних витрат.

2.5. При первісному визнанні необхідно визначати, чи не потребують окремі компоненти об'єкту основних засобів регулярної заміни в межах загального терміну користування. Якщо окремі компоненти є суттєвими, потребують регулярної заміни та відповідають критеріям визнання, то вони повинні бути визнані як окремі об'єкти обліку.

2.6. Витрати на заміну тих компонентів об'єкта основних засобів, які визнаються окремо, капіталізуються, а балансова вартість заміненних компонентів списується. Інші подальші витрати капіталізуються лише у випадку якщо вони призводять до збільшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних з об'єктом основних засобів. Усі інші витрати визнаються у складі прибутку чи збитку у тому періоді, в якому вони були понесені.

- 2.7. Основні засоби підприємства враховуються по об'єктах. Об'єкти основних засобів розподіляти за групами, що відповідають класифікації, визначеній чинним Податковим кодексом України.
- 2.8. Відсотки за позиками стосовно кваліфікаційних активів, що обліковуються за справедливою вартістю капіталізувати в собівартості кваліфікаційних активів.
- 2.9 Амортизацію активу починати, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом.
- 2.10. Амортизацію основних засобів нараховувати лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості, за вирахуванням їхньої оціночної ліквідаційної вартості, із застосуванням строків, установлених для кожного об'єкта основних засобів при введенні в експлуатацію.
- 2.11. Амортизацію активу припиняти на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу (або включають до ліквідаційної групи, яку класифікують як утримувану для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу.
- 2.12. Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку підприємство отримало б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом визначених витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо підприємство має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його експлуатації. Ліквідаційна вартість активів та строк їх експлуатації переглядаються інвентаризаційною комісією та, за необхідності, коригуються на кожну дату.
- 2.13. Витрати на поточні ремонти та технічне обслуговування визнавати у складі прибутку чи збитку у тому періоді, в якому вони були понесені.
- 2.14. Витрати на модернізацію та капітальний ремонт капіталізувати лише у випадку, якщо вони призводять до збільшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних з об'єктом основних засобів. У разі капіталізації витрат, необхідно переглядати строк корисного використання відремонтованого або модернізованого об'єкту основних засобів.
- 2.15. Визнання основних засобів припиняти після їх вибуття, або якщо тривале використання активу, як очікується, не принесе майбутніх економічних вигод. Прибутки та збитки від вибуття активів визначати шляхом порівняння суми надходжень з їх балансовою вартістю та визнавати у складі прибутку чи збитку.
- 2.16. До складу незавершеного будівництва включати передплати за основні засоби та вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизацію цих активів не нараховувати до моменту їх готовності до використання за призначенням.
- 2.17. Визнання, оцінку та облік нематеріальних активів здійснювати згідно МСБО 38 «Нематеріальні активи». Одиницею обліку визначити окремий об'єкт нематеріальних активів.
- 2.18. Витрати на придбання окремого нематеріального активу складати з ціни його придбання, включаючи ввізне мито та невідшкодовані податки на придбання, і витрат, які можна прямо віднести до підготовки даного активу для використання за призначенням.
- 2.19. Витрати підприємства, пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності, списувати на витрати поточного періоду в міру їх виконання.
- 2.20. Амортизацію нематеріальних активів нараховувати лінійним методом. Строк корисного використання кожного об'єкта та фактори, що впливають на нього, відображати в акті, складеному інвентаризаційною комісією. Граничний термін корисної експлуатації нематеріальних активів встановити відповідно до правостановлюючих документів.
- 2.21. Обраною моделлю оцінки нематеріальних активів є модель за первісною (історичною) вартістю.
- 2.22. Ліквідаційну вартість нематеріальних активів визнати рівною нулю.
- 2.23. Рішенням інвентаризаційної комісії підприємства щорічно визначати ступінь втрати корисності активів. Для визначення зменшення корисності активів застосовувати ознаки передбачені в п.12 МСБО 36. «Знецінення активів».

3. Товарно-матеріальні запаси.

3.1. Товарно-матеріальні запаси визнавати, оцінювати і враховувати відповідно до вимог МСБО 2 «Запаси».

3.2. Товарно-матеріальні запаси обліковувати за собівартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша.

3.3. Собівартість запасів складається з:

- витрат на придбання;
- витрат на переробку;
- інших витрат,

понесених при доставці запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан (§ 10 МСБУ 2).

3.4. Чиста вартість реалізації - це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних витрат на збут.

3.5. Вартість запасів визначати за методом ФІФО. Формула ФІФО припускає, що одиниці запасів, які були придбані або вироблені першими, продаються (використовуються) першими, а отже, одиниці, які залишаються в запасах на кінець періоду, є тими, що були придбаними або виробленими останніми.

3.6. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та відповідну частину виробничих накладних витрат, які розподілені на підставі нормальної виробничої потужності, але не включає витрати за позиковими коштами.

3.7. Готову продукцію і незавершене виробництво відображати в бухгалтерському обліку і балансі за фактичною виробничою собівартістю.

3.8. У підрозділах цеху громадського харчування встановити метод оцінки вибуття товарів за роздрібними цінами. Собівартість одиниці запасів визначати шляхом зменшення ціни продажу даної одиниці запасів на відповідний відсоток валового прибутку.

3.9. Запаси, які не принесуть економічних вигод в майбутньому, на підставі рішення постійно діючої комісії з непрофільних ТМЦ визначати неліквідними і списувати з обліку на рахунок інших операційних витрат

3.10. Вартість активів, встановлений термін використання яких менше одного року, або перевищує 365 календарних днів з моменту введення в експлуатацію, але при цьому вартісний критерій менший від визначеного п. 2.2. цього наказу, списувати на витрати в періоді введення їх в експлуатацію. До моменту ліквідації таких активів вести оперативний кількісний їх облік за місцями експлуатації і відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання.

4. Інвестиційна нерухомість

До інвестиційної нерухомості Товариство відносить будівлі, приміщення або частини будівель, утримувані з метою отримання орендних платежів, а не для використання у виробництві, наданні послуг чи для адміністративних цілей, або продажу в звичайному ході діяльності. Якщо будівлі включають одну частку, яка утримується з метою отримання орендної плати та другу частку для використання у процесі діяльності Товариства або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо. Інвестиційна нерухомість первісно оцінюється за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Оцінка після визнання здійснюється на основі моделі собівартості і відображується в обліку у відповідності до МСБО 16 «Основні засоби».

5. Довгосторокові необоротні активи, призначені для продажу

Товариство класифікує необоротний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному відшкодовуватися шляхом операції продажу, а не поточного використання. Необоротні активи, утримувані для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою з двох величин: балансовою або

справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язані з продажем. Амортизація на такі активи не нараховується. Збиток від зменшення корисності при первісному чи подальшому списанні активу до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж визнається у звіті про фінансові результати.

6.Оренда

6.1 Визнання, оцінку та подання інформації по оренді враховувати відповідно до вимог МСФЗ (IFRS) 16.

6.2 Договір в цілому або окремі компоненти є договором оренди, якщо за цим договором передається:

Право контролювати використання ідентифікованого активу, а саме:

- Право отримувати практично всі економічні вигоди від використання ідентифікованого активу

- Безумовне право визначати спосіб використання ідентифікованого активу протягом певного періоду в обмін на відшкодування.

6.3 Термін оренди враховувати з того моменту, коли орендодавець передає базовий актив у користування орендарю. Цей термін включає в себе, в тому числі всі періоди без орендної плати, надані орендарю.

6.4 Визнавати право користування активом і відповідне зобов'язання

- в звіті про фінансовий стан: в сумі дисконтованих майбутніх платежів за договором оренди.

Право користування активом також може включати в себе будь-які витрати безпосередньо пов'язані з укладенням оренди.

6.5 Визнавати амортизацію активу та процентні витрати в якості компонента фінансових витрат

-в звіті про прибутки і збитки

6.6 Наведену вартість майбутніх орендних платежів розраховувати дисконтуванням з використанням процентної ставки, закладеної в договорі оренди (або облікової ставки НБУ на момент визнання права користування активом).

Майбутні платежі включають:

- Фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням стимулюючих платежів до отримання;
- Змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки;
- Гарантії ліквідаційної вартості;
- Ціну виконання опціону на покупку (при наявності достатньої впевненості в тому, що орендар виконає опціон);
- Штрафи за припинення оренди, якщо термін оренди відображає виконання орендарем опціону на припинення оренди.

6.7 Не застосовувати вимоги §§ 22-49 МСФЗ 16 про визнання, оцінку та подання інформації до:

- короткострокової оренди (на термін менше 12 місяців);
- оренди, по якій базовий актив є малоцінним (менше \$ 5000) §§ Б3 - Б8 (§§ 5-8 МСФЗ 16).

При застосуванні будь-якого з двох звільнень визнавати орендні платежі згідно з нормами § 6 МСФЗ 16 - як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

6.8 Переоцінювати величину зобов'язання по оренді, виходячи з переглянутих орендних платежів і

колишньої ставки дисконтування, якщо:

- змінилася сума, яка, як очікується, буде підлягати виплаті в рамках гарантії залишкової цінності;

- змінилися майбутні орендні платежі слідом за зміною ринкових ставок (наприклад, після перегляду ринкової орендної ставки)

- вирішилася ситуація, яка визначає змінні платежі, внаслідок чого вони стали по суті фіксованими платежами

переглянутої ставки дисконтування, якщо:

- майбутні орендні платежі змінилися внаслідок зміни плаваючої ставки відсотка;

- змінився термін оренди;
- змінилася оцінка щодо ймовірності виконання опціону на покупку.

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

- 7.1. До складу грошових коштів та їх еквівалентів включати готівкові кошти, кошти на поточних рахунки та депозити.
- 7.2 Грошові кошти, використання яких обмежене, виключати зі складу грошових коштів та їх еквівалентів і відносити до категорії дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості.
- 7.3 Грошові кошти, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використати для розрахунку за зобов'язаннями протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включати до складу інших необоротних активів.
- 7.4. Еквіваленти грошових коштів обліковувати за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

8. Операції в іноземній валюті

- 8.1 Перерахунок балансової вартості іноземної валюти і заборгованості в іноземній валюті проводити відповідно до МСФЗ 21 «Вплив зміни валютних курсів»:
- 8.2. Для оцінки статей фінансової звітності використовувати функціональну валюту – українську гривню.
- 8.3. Операції в іноземній валюті відображати за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), встановленим на дату операції.
- 8.4 Курсові різниці, що виникають внаслідок розрахунків за операціями в іноземній валюті, включати до складу прибутку чи збитку на основі обмінного курсу, чинного на дату проведення операції.
- 8.5. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховувати у гривні за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату.
- 8.6. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті переоцінки активів та зобов'язань, відображати як інші доходи в звіті про прибуток, збитки та інший сукупний дохід.

9. Фінансові інструменти

9.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Визнання, оцінка представлення та розкриття інформації щодо фінансових інструментів здійснюється у відповідності до вимог з МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації».

9.2. Класифікація фінансових активів:

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю через інший сукупний дохід або справедливою вартістю через прибуток або збиток, на основі обох таких критеріїв:

- (а) бізнес-моделі з управління фінансовими активами; та
- (б) установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених умов:

- (а) фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; і
- б) договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених умов:

- (а) фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів,

б) договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Однак, Товариство може на власний розсуд прийняти під час первісного визнання певних інвестицій в *інструменти власного капіталу інших підприємств*, які в іншому випадку оцінювалися б за справедливою вартістю через прибуток або збиток, безвідкличне рішення про відображення подальших змін справедливої вартості в іншому сукупному доході. Також Товариство під час первісного визнання має право безвідклично призначити фінансовий актив як такий, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо таке рішення усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні ("неузгодженість обліку"), що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах.

Основна сума - це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні. Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати, а також із маржі прибутку.

Товариство здійснює перекласифікацію всіх охоплених відповідними змінами фінансових активів тоді й лише тоді, коли воно змінює свою бізнес-модель управління фінансовими активами

9.3. Класифікація фінансових зобов'язань

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

(а) *фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток*. Такі зобов'язання, включаючи *похідні інструменти*, що є зобов'язаннями, які надалі оцінюються за справедливою вартістю;

(б) фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі.

Товариство має право під час первісного визнання безвідклично призначити фінансове зобов'язання як таке, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволено або якщо таке рішення забезпечує надання більш доречної інформації через одну з таких причин:

(а) воно усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні ("неузгодженість обліку"), що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах; або

(б) група фінансових зобов'язань або фінансових активів і фінансових зобов'язань перебуває в управлінні, а її показники ефективності оцінюються на основі справедливої вартості згідно з документально оформленою стратегією управління ризиком або стратегією інвестування, причому інформація про групу для внутрішнього користування подається на цій основі провідному управлінському персоналу Товариства.

Товариство не проводить перекласифікації жодних фінансових зобов'язань.

9.4. Оцінка фінансових інструментів при первісному визнанні

За винятком торгівельної дебіторської заборгованості, Товариство під час первісного визнання оцінює фінансовий актив або фінансове зобов'язання за його *справедливою вартістю* плюс або мінус (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання, що не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток) *витрати на операцію*, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання. Витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання фінансового активу, не включаються до їх вартості при первісній оцінці для фінансових активів, які класифікуються як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, а визнаються у складі прибутку або збитку.

Справедливою вартістю фінансового інструменту при первісному визнанні зазвичай є

ціна операції (тобто справедлива вартість наданої або отриманої компенсації), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку. Водночас, якщо частина компенсації була надана або одержана не за фінансовий інструмент, то Товариство оцінює справедливую вартість фінансового інструмента. Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Справедлива вартість являє собою поточну ціну пропозиції для фінансових активів та ціну попиту для фінансових зобов'язань, що котируються на активному ринку. Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Якщо визначено, що ціна операції при первісному визнанні не відповідає справедливій вартості фінансового інструмента, то такий інструмент обліковується на цю дату таким чином:

а) за справедливою вартістю, якщо така вартість підтверджується ціною котирування (біржовим курсом) на активному ринку для ідентичного активу або зобов'язання (тобто входними даними 1 рівня), або побудована за методикою оцінювання, яка у якості базових даних використовує тільки дані відкритих ринків. Якщо відповідних відкритих даних немає, що передбачається в ситуаціях коли діяльність ринку для активу або зобов'язання на дату оцінки незначна, або її взагалі немає, слід використовувати закриті входні дані для оцінки справедливої вартості. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною операції (угоди);

(б) у всіх інших випадках, за справедливою вартістю, відкоригованою з відстроченням різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною операції. Після первісного визнання Товариство визнає таку відстрочену різницю як прибуток або збиток лише в тому обсязі, в якому вона обумовлена зміною в певному чиннику (в тому числі, в часі), який учасники ринку брали б до уваги при визначенні ціни такого активу чи зобов'язання.

При первісному визнанні Товариство оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції (згідно з визначенням, наведеним у МСФЗ 15), якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування згідно з МСФЗ 15, або якщо на момент укладення договору очікується, що період між часом, коли Товариство передає обіцяний товар або послугу клієнтові, та часом, коли клієнт платить за такий товар або послугу, становитиме не більше одного року.

9.5. Подальша оцінка фінансових інструментів.

Після первісного визнання Товариство оцінює фінансовий актив:

- (а) за амортизованою собівартістю;
- (б) за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; або
- (в) за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Товариство застосовує до фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, вимоги щодо зменшення корисності.

Якщо фінансовий інструмент, що був раніше визнаний як фінансовий актив, оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, а його справедлива вартість стає нижчою за нуль, то він є фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за амортизованою собівартістю. Водночас, гібридні договори, основні договори яких є фінансовими активами, завжди оцінюються як фінансові активи.

9.6. Позики та дебіторська заборгованість є фінансовими активами, що утримуються Товариством за бізнес-моделлю, метою якої є утримання активів для одержання договірних грошових потоків. Управління ними здійснюється для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента.

Позики та дебіторська заборгованість після первинного визнання обліковуються за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка.

9.7. Згідно МСФЗ 9, який дозволяє для кожного окремого фінансового інструменту прийняти рішення переоцінювати його через інший сукупний дохід замість прибутку або збитку, Товариством було прийняте таке рішення на дату першого застосування МСФЗ 9 для наявних інвестицій в інструменти капіталу та на дату первісного визнання для інвестицій, що придбаватимуться в подальшому. Це рішення не буде переглянуте в майбутньому, а отже, відповідні інвестиції будуть переоцінюватися через інший сукупний дохід до їх вибуття. При цьому дивіденди від них визнаються в прибутку або збитку, але всі інші зміни справедливої вартості не переносяться до прибутку або збитку, навіть при вибутті.

9.8. Зменшення корисності фінансових інструментів:

Товариство визнає резерв під збитки для *очікуваних кредитних збитків* за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, для позик, фінансових інвестицій і торгової дебіторської заборгованості, дебіторської заборгованості за орендою, за іншою поточною дебіторською заборгованістю, що визнана фінансовим активом, за *договірним активом*, визаним згідно МСФЗ 15, або за зобов'язанням із кредитування, і за договором фінансової гарантії, до якого застосовуються вимоги щодо зменшення корисності.

Резерв під збитки за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю, визнається в прибутках/збитках і зменшує балансову вартість активу в звіті про фінансовий стан. Резерв під збитки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається в іншому сукупному доході й не зменшує балансової вартості фінансового активу, зазначеної у звіті про фінансовий стан.

Товариство оцінює станом на кожну звітну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює *очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту*, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс із моменту первісного визнання.

Мета встановлення вимог щодо зменшення корисності полягає у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії за всіма фінансовими інструментами, за якими відбулося значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання (незалежно від того, чи він оцінюється на індивідуальній, чи на груповій основі) з урахуванням усієї обґрунтовано необхідної та підтверджуваної інформації, включаючи прогнозу інформацію.

Якщо станом на звітну дату кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, то, Товариство оцінює резерв під збитки за таким фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює *12-місячним очікуваним кредитним збиткам*.

У випадку зобов'язань із кредитування та договорів фінансової гарантії дата, з якої Товариство стає стороною безвідкличного зобов'язання, вважається датою первісного визнання в цілях застосування вимог щодо зменшення корисності.

Якщо Товариство оцінило у попередньому звітному періоді резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту, але станом на поточну звітну дату з'ясувало, що кредитний ризик за таким фінансовим інструментом зменшився, то Товариство оцінює резерв під збитки в розмірі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам станом на поточну звітну дату.

Товариство визнає суму очікуваних кредитних збитків (або здійснює відновлення корисності), що є необхідною для коригування резерву під збитки станом на звітну дату, до суми, яка має бути визнана згідно переоцінки кредитного ризику, як *прибуток або збиток від зменшення корисності* в прибутку або збитку.

9.9. Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань:

Товариство припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді, коли:

(а) спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу; або

(б) воно передає фінансовий актив і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Товариство передає фінансовий актив тоді й лише тоді, коли воно або:

(а) передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу; або

(б) зберігає за собою договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу ("первісний актив"), але бере на себе договірне зобов'язання виплачувати грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою ("кінцеві одержувачі"), коли виконуються всі три наведені нижче умови.

(і) Товариство не зобов'язане виплачувати суми кінцевим одержувачам, якщо від первісного активу йому не надійшли еквівалентні суми. Короткострокові аванси з правом повного відшкодування наданої суми з процентами, нарахованими за ринковими ставками, цю умову не порушують.

(іі) Положення договору про передавання активів забороняють Товариству продавати первісний актив або надавати його в заставу, крім його надання кінцевим одержувачам на забезпечення свого зобов'язання виплачувати їм грошові потоки.

(ііі) Товариство зобов'язане переказувати всі грошові потоки, що були зібрані ним від імені кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Крім того, воно не має права повторно інвестувати такі грошові потоки, за винятком інвестицій грошовими коштами та їх еквівалентами упродовж короткого розрахункового періоду від дати одержання коштів до дати обов'язкового їх переказу кінцевим одержувачам із передаванням процентів, одержаних від таких інвестицій, на користь кінцевих одержувачів.

Товариство під час передавання ним фінансового активу оцінює, в якому обсязі за ним залишаються ризики та вигоди від володіння фінансовим активом. При цьому:

(а) якщо Товариство в основному передає всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом, то воно припиняє визнання фінансового активу та окремо визнає як активи або зобов'язання всі права та обов'язки, створені або збережені при передаванні.

(б) якщо Товариство в основному зберігає за собою всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом, то воно продовжує визнавати фінансовий актив.

(в) якщо Товариство в основному не передає й не зберігає за собою всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом, то воно з'ясовує, чи залишився за ним контроль над фінансовим активом. При цьому:

(і) якщо контроль за Товариством не залишився, то воно припиняє визнання фінансового активу та окремо визнає як активи або зобов'язання всі права та обов'язки, створені або збережені при передаванні.

(іі) якщо контроль залишився, то воно продовжує визнавати фінансовий актив у обсязі своєї подальшої участі у фінансовому активі.

Якщо Товариство передає фінансовий актив у рамках передавання, яке відповідає критеріям для припинення визнання, в цілому та зберігає за собою право на обслуговування фінансового активу за плату, то воно визнає або актив з обслуговування або зобов'язання з обслуговування за таким договором про обслуговування. Якщо не очікується, що отримувана плата являтиме собою адекватну винагороду за обслуговування, то щодо обов'язку з обслуговування визнається зобов'язання з обслуговування за його справедливою вартістю. Якщо очікується, що отримувана плата перевищуватиме адекватну винагороду за обслуговування, то за правом на обслуговування визнається актив з обслуговування в розмірі, визначеному на основі розподілу балансової вартості більшого фінансового активу.

Якщо внаслідок передавання відбувається припинення визнання фінансового активу в цілому, але передавання тягне за собою одержання Товариством нового фінансового активу або взяття ним на себе нового фінансового зобов'язання або зобов'язання з обслуговування, то Товариство визнає новий фінансовий актив, нове фінансове зобов'язання або зобов'язання з обслуговування за справедливою вартістю.

При припиненні визнання фінансового активу в цілому різниця між:

(а) балансовою вартістю (визначеною на дату припинення визнання) та

(б) одержаною компенсацією (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання),

визнається в прибутку чи збитку.

Товариство виключає фінансове зобов'язання (або частину фінансового зобов'язання) зі свого звіту про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), яке було погашене або передане іншій стороні, та виплаченою компенсацією, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається в прибутку або збитку.

9.10. Дебіторська заборгованість

Визнання, подання, класифікація та розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості здійснюється відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття», МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та МСБО 1 «Подання фінансових звітів».

Дебіторська заборгованість поділяється на поточну (термін погашення протягом 12 місяців з дати фінансової звітності) та непоточну (термін погашення більше 12 місяців з дати фінансової звітності). Товариство здійснює переведення частини непоточної (довгострокової) дебіторської заборгованості до складу поточної (короткострокової), коли за умовами договору до погашення частини суми заборгованості залишається менше 365 днів.

Товариство з метою обліку та складання фінансової звітності виділяє види дебіторської заборгованості, які:

а) Відносяться до *фінансових активів*:

торгова дебіторська заборгованість,

інша дебіторська заборгованість: надані позики та заборгованість, пов'язана із реалізацією товарів, робіт, послуг.

б) не відносяться до *фінансових активів*:

Дебіторська заборгованість, погашення якої не передбачається фінансовими інструментами, а яка погашається шляхом отримання немонетарних активів: аванси видані (в тому числі передплачені витрати), дебіторська заборгованість з податків та зборів, з ПДВ до відшкодування, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди (заборгованість не договірною характеру).

Позики та інша дебіторська заборгованість, які є фінансовими активами, утримуються Товариством за бізнес-моделлю, метою якої є утримання активів для одержання договірних грошових потоків. Управління ними здійснюється для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента. *Позики та дебіторська заборгованість* - це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами або платежами, які підлягають визначенню та не мають котирування на активному ринку,

За винятком торговельної дебіторської заборгованості, Товариство під час первісного визнання оцінює *позики та іншу дебіторську заборгованість, які є фінансовими активами*, за їх *справедливою вартістю* плюс *витрати на операцію*, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск цього фінансового активу. Витрати за операцією — це додаткові витрати, що безпосередньо належать до придбання або вибуття фінансового активу і включають, крім іншого: винагороди агентам, консультантам, брокерам, біржам, а також невідшкодовані податки та збори.

Справедливою вартістю при первісному визнанні зазвичай є ціна операції (тобто справедлива вартість наданої або отриманої компенсації), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку.

Різниця між справедливою вартістю дебіторської заборгованості при первісному визнанні та її дисконтованою вартістю на дату виникнення заборгованості, в разі її наявності списується на збиток від первісного визнання активу, з подальшою амортизацією цієї різниці протягом періоду погашення. Якщо дебіторська заборгованість погашається достроково, то

неамортизований залишок різниці відображається у звіті про сукупний дохід того періоду, в якому відбулося дострокове погашення.

При первісному визнанні справедлива вартість довгострокової позики або довгострокової дебіторської заборгованості, на яку не нараховуються проценти, оцінюється за теперішньою вартістю всієї майбутньої грошової виручки, дисконтованої за переважною ринковою ставкою (ставками) відсотка для подібного інструмента (подібного з точки зору валюти, строку, типу ставки відсотка й інших чинників) із аналогічним кредитним рейтингом. Будь-яка додаткова сума, надана в кредит, є витратою або зменшує дохід, якщо вона не відповідає критеріям для визнання як актив якогось іншого типу.

Довгострокові позики та довгострокова дебіторська заборгованість є фінансовими активами, що утримуються Товариством в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів.

Управління ними здійснюється як для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента, так і класифікації їх як доступних для продажу, в разі якщо такий продаж забезпечує зменшення збитків від подальшого знецінення таких фінансових інструментів.

Довгострокові позики та довгострокова дебіторська заборгованість після первинного визнання обліковуються за справедливою вартістю з визнанням змін їх вартості в іншому сукупному доході.

Торгова дебіторська заборгованість – це *безумовні права на компенсацію* від клієнта у сумі, яка безпосередньо відповідає вартості для клієнта зобов'язання Товариства поставити продукцію, товари, роботи чи послуги, виконаного Товариством на сьогоднішній день і на яку Товариство *визнало дохід*. *Торгова дебіторська заборгованість* – це фінансовий актив, який являє собою контрактне право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Рахунки, які Товариство виставляє покупцям чи замовникам називають рахунками до отримання (грошових коштів чи їх еквівалентів). Рахунки до отримання являють собою суми грошових коштів, що не були сплачені і є заборгованістю клієнтів за товари, роботи чи послуги, що були реалізовані, виконані чи надані в ході одного звичайного операційного циклу. Окремі сальдо рахунків до отримання з кредитовим сальдо (в залежності від переплати чи попередньої оплати) визнаються зобов'язаннями. Ці кредитові сальдо не включаються до дебіторської заборгованості.

При первісному визнанні Товариство *оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції* (згідно з визначенням, наведеним у МСФЗ 15), якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компонента фінансування, або якщо на момент укладення договору очікується, що період між часом, коли Товариство передає обіцяний товар або послугу клієнтові, та часом, коли клієнт платить за такий товар або послугу, становитиме не більше одного року.

Позики та дебіторська заборгованість, які є поточними фінансовими активами, після первинного визнання обліковуються за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка - це ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів від строку погашення до поточної чистої балансової вартості фінансового активу.

Амортизована собівартість - це первісна вартість інструмента мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення та мінус будь-яке зменшення корисності. Строк погашення та періодичність погашення встановлюється виходячи з прогнозованих даних на підставі попереднього досвіду.

Товариство визнає зменшення корисності через резерв під збитки для *очікуваних кредитних збитків* за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю, для позик і торгової дебіторської заборгованості, дебіторської заборгованості за орендою, за іншою поточною дебіторською заборгованістю, що визнана фінансовим активом.

Резерв під збитки визнається в прибутках/збитках і зменшує балансову вартість активу в звіті про фінансовий стан. Товариство оцінює станом на кожну звітну дату резерв

під збитки для очікуваних кредитних збитків і визнає суму очікуваних кредитних збитків (або здійснює відновлення корисності) що є необхідною для коригування резерву під збитки станом на звітну дату, до суми, яка має бути визнана згідно переоцінки кредитного ризику, як *прибуток або збиток від зменшення корисності* в прибутку або збитку. Товариство визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках за весь строк дії як прибуток від зменшення корисності, навіть якщо розмір очікуваних кредитних збитків протягом строку дії є меншим від розміру очікуваних кредитних збитків, що були враховані в оцінці грошових потоків під час первісного визнання.

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовими активами із застосуванням принципів щодо нейтральності і доступності інформації, що є основою оцінки, а також застосовує методи сценарного аналізу та дисконтування грошових потоків, враховуючи часову вартість грошей. Максимальний період, який ураховується під час оцінки очікуваних кредитних збитків, - це максимальний договірний період (з урахуванням умов про пролонгацію), протягом якого Товариство є вразливим до кредитного ризику.

На дебіторську заборгованість, яка не відноситься до фінансових активів, і погашення якої не передбачається фінансовими інструментами, а яка погашається шляхом отримання немонетарних активів (аванси видані (в тому числі передплачені витрати), дебіторська заборгованість з податків та зборів, з ПДВ до відшкодування, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди), тобто, заборгованість не договірного характеру, резерв збитків на зменшення корисності (знецінення) не нараховується. Така заборгованість відображується в балансі за справедливою вартістю, яка дорівнює її номінальній вартості.

Безнадійною визнається заборгованість, щодо якої не існує вірогідності її погашення з урахуванням вимог ПКУ. Даний факт затверджується керівником Товариства. Безнадійна дебіторська заборгованість, яка не є фінансовим активом, списується на витрати без застосування рахунку резерву

Для подання інформації щодо дебіторської заборгованості в Примітках до фінансової звітності, складеної за МСФЗ, дебіторську заборгованість класифікують окремо як поточну та не поточну (довгострокову). Дебіторську заборгованість також деталізують з виділенням сум до отримання від торгових клієнтів, до отримання від пов'язаних сторін, авансів виданих та інших сум.

9.11.Зобов'язання визнавати короткостроковим (поточним), якщо воно відповідає одному із наступних критеріїв:

- передбачається, що зобов'язання буде погашено в ході звичайного операційного циклу;
- зобов'язання призначено для продажу;
- зобов'язання підлягає погашенню протягом 12 місяців після дати балансу.

9.12.Зобов'язання, що не відповідають жодному із перерахованих критеріїв вважаються довгостроковими.

9.13. Фінансові зобов'язання спочатку визнавати за справедливою вартістю плюс або мінус витрати, понесені на здійснення операції.

9.14. При початковому визнанні фінансових зобов'язань в найкращим підтвердженням справедливої вартості визначити ціну угоди.

9.15. Для подальшого обліку фінансових зобов'язань визначити бізнес модель для управління грошовими потоками за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки, та з урахуванням очікуваного строку до погашення.

9.16. Премії та дисконти, в тому числі початкові витрати на проведення операції, включати до балансової вартості відповідного інструмента та амортизувати із використанням ефективної процентної ставки.

9.17. За ефективну ставку відсотка визнати облікову ставку, оприлюднену на офіційному сайті НБУ.

9.18. Дисконтування не здійснюється для заборгованості (як кредиторської так і дебіторської), якщо різниця між номінальною сумою зобов'язання та дисконтованою сумою зобов'язання, на дату складання фінансової звітності, є несуттєвим (менше 5% від

номінальної вартості). Відповідно, якщо ця різниця є суттєвою, то вона підлягає дисконтуванню.

10. Акціонерний капітал

10.1. Товариство визнає статутний капітал у складі власного капіталу, сформований у відповідності зі Статутом товариства.

10.2. Прості акції класифіковані як капітал. Витрати безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, обліковуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків.

11. Прибуток на акцію

11.1. Товариство представляє показники базисного та розбавленого прибутку на акцію щодо своїх звичайних акцій керуючись МСБО 33 «Прибуток на акцію».

11.2. Суми базового прибутку на акцію розраховано шляхом розподілу чистого прибутку за рік, що припадає на власників звичайних акцій Товариства, на середньозважену кількість звичайних акцій в обігу протягом року.

12. Дивіденди

12.1. Порядок розподілу накопиченого прибутку встановлюється на загальних зборах акціонерів.

12.2. Дивіденди обліковуються у складі зобов'язань та вираховуються з капіталу у тому періоді, в якому вони були оголошені та ухвалені. Інформація про будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення фінансової звітності до випуску, розкривається у фінансовій звітності.

13. Резерви зобов'язань та відрахувань для відшкодування майбутніх витрат і платежів

13.1. Облік та визнання зобов'язань і резервів здійснювати відповідно до МСБО 37.

13.2. Зобов'язання класифікувати на довгострокові (строк погашення більш ніж 12 місяців) та поточні (строк погашення до 12 місяців).

13.3. Зобов'язання визнавати коли є теперішня заборгованість (юридична або передбачувана) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто, більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди і можливо достовірно оцінити суму зобов'язання.

13.4. Сума, визнана в якості резерву, є найкращою оцінкою компенсації, необхідної для врегулювання поточного зобов'язання на звітну дату, беручи до уваги всі ризики і невизначеності, супутні даним зобов'язанням.

13.5. У тих випадках, коли резерв оцінюється з використанням потоків грошових коштів, за допомогою яких передбачається погасити поточні зобов'язання, його балансову вартість визначати як поточну вартість даних грошових потоків.

13.6. З метою рівномірного розподілу витрат протягом року створювати резерв для забезпечення оплати відпусток.

13.7. Суму забезпечення нараховувати щорічно, виходячи з фактично відпрацьованого часу кожного та днів належних, але не використаних відпусток.

13.8. Коригування розміру резерву проводити на кінець звітного року перед складанням фінансової звітності.

14. Умовні активи та зобов'язання

14.1. Умовні активи не визнавати у фінансовій звітності. Інформацію про нього розкривати у випадку ймовірності надходження економічних вигод.

14.2. Умовні зобов'язання не визнавати у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їх суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

14.3. Інформацію про умовні зобов'язання розкривати у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди є незначною.

15. Винагороди працівникам. План з встановленими виплатами

15.1. Облік та визнання зобов'язань за планом із встановленими виплатами здійснювати відповідно до МСБО 19.

15.2. У звіті про фінансовий стан визнавати зобов'язання за планом із встановленими виплатами, як поточну вартість зобов'язання за планом із встановленими виплатами на звітну дату за мінусом коригування на невизнаний актуарний прибуток або збиток, та вартість послуг у минулих періодах.

Зобов'язання за встановленими виплатами розраховується незалежним актуарієм за методом прогнозованої умовної одиниці.

Поточна вартість зобов'язання за пенсійним планом із встановленими виплатами визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів.

15.3 Актуарні прибутки та збитки, що виникають у результаті минулих коригувань та змін в актуарних припущеннях відносити на прибуток чи збиток протягом очікуваного середнього строку трудової діяльності працівників, що залишився, якщо зазначені прибутки чи збитки перевищують 10% від вартості активів чи зобов'язань за планом із встановленими виплатами.

15.4. Вартість послуг працівників визначати у складі прибутку чи збитку в періоді їх виникнення.

16. Визнання доходів та витрат

16.1. Дохід - валове надходження економічних вигод протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності підприємства, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу.

16.2. Доходи оцінювати за справедливою вартістю отриманої винагороди або коштів, що повинні бути отримані за продані товари або надані послуги у ході звичайної діяльності підприємства. Виручка від реалізації показується без урахування ПДВ.

16.3. Для визнання виручки використовувати п'яти крокову модель відповідно до пункту 9 МСФЗ 15 "Виручка за договорами з покупцями"

16.4. Визнані доходи класифікувати в звітності за наступними групами:

- чистий дохід (виручка від реалізації продукції, товарів, послуг)
- інші операційні доходи
- фінансові доходи
- інші доходи

Дохід від послуг визнається в обліковому періоді, в якому послуги були надані, залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частина наданої послуги у загальному обсязі послуг, які повинно бути надано.

16.5. Витратами звітного періоду визнавати або зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

16.6. Витрати класифікувати за функціональною ознакою та розподіляти за наступними статтями:

- собівартість реалізації;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати
- інвестиційні витрати
- фінансові витрати

16.7. Виплату дивідендів подавати у звіті про рух грошових коштів як рух коштів у результаті фінансової діяльності

16.8. Виплату відсотків за користування грошовими коштами подавати у звіті про рух грошових коштів як рух коштів у результаті фінансової діяльності.

16.9. Додаткові витрати на одержання договору списувати на витрати періоду (§94 МСФЗ 15)

16.10. Застосовувати попередільний нормативний метод обліку витрат на виробництво.

Пред'явлення витрат, які здійснюються протягом місяця, структурним підрозділам для включення їх до виробничої собівартості, виробляти по нормативній собівартості.. Відхилення фактичних витрат від діючих норм відносити на собівартість реалізованої продукції.

16.11. Розрахунок виробничої собівартості здійснювати окремо на кожен переділ нарастаючим підсумком.

16.12 Розрахунок вартості незавершеного виробництва здійснювати за методом нормативної виробничої собівартості

16.13. Для допоміжного виробництва і виконання внутрішньозаводських замовлень (послуг): можливе застосування зазначеного в п.16.10. методу обліку витрат, або пред'явлення витрат іншим структурним підрозділам по внутрішньозаводським замовленням здійснювати за фактичною собівартістю товарно-матеріальних цінностей (запасів). Витрати, що не мають матеріальної складової, іншим структурним підрозділам не пред'являти.

16.14. Вартість товарно-матеріальних цінностей власного виробництва, згідно МСФЗ(ІА)2 «Запаси» оцінювати за найменшою із двох величин: собівартості або за чистою можливою ціною продажу.

16.15. Встановити такий перелік і склад статей калькуляції виробничої собівартості продукції (робіт, послуг):

Перелік статей калькуляції виробничої собівартості.

1. Прямі матеріальні витрати:
1.1. Матеріали основні
1.2. Матеріали допоміжні
1.3. Зворотні відходи
1.4. Транспортно-заготівельні витрати
1.5. Паливо
1.6. Електроенергія
2. Прямі витрати на оплату праці:
2.1. Зарплата основна
3. Інші прямі витрати:
3.1. Зарплата додаткова
3.2. Нарахування на заробітну плату
3.3. Амортизація обладнання
3.4. Покупні напівфабрикати і послуги сторонніх організацій
3.5. Напівфабрикати власного виробництва та послуги цехів
4. Загальновиробничі витрати
5. Загальнотехнічні витрати
6. Спецоснащення
7. Втрати від браку

16.16. Прямі матеріальні витрати розподіляти за видами продукції, робіт і послуг за нормами і коефіцієнтами, встановленими відповідно до технологічного процесу.

16.17. В якості бази розподілу загальновиробничих змінних і постійних витрат, загальнотехнічних витрат і амортизації обладнання встановити:

- прямі витрати, в тому числі матеріальні витрати, витрати на оплату праці, інші прямі витрати, втрати по браку, спецоснащення і послуги цехів - для СПЦ, ФЛЦ, ОЦЛВ
- зарплату основних виробничих робітників - для допоміжних цехів.

16.18. З метою визначення виробничої собівартості продукції встановити наступний перелік змінних і постійних загальновиробничих витрат:

Перелік постійних і змінних загальновиробничих витрат

Постійні загальновиробничі витрати
1.1. Зарплата з нарахуваннями

1.2. Витрати на утримання і експлуатацію будівель
Змінні загальновиробничі витрати
1.3. Витрати на охорону праці, ТБ та охорону навколишнього середовища
1.4. Ремонтний фонд обладнання, будівель і споруд
1.5. Зарплата ІТП і робочих виробництва
1.6. Витрати на утримання і експлуатацію обладнання
1.7. МБП і оснащення
1.8. Витрати на вдосконалення технології
1.9. Внутрішні перевезення
1.10. Інші витрати

16.19. Затвердити перелік структурних підрозділів, витрати на утримання яких відносяться до складу загальнотехнічних витрат:

- ВТК, ВКБ, ВОП, ВОНС, ВЗЯ, ВГТ, ВГМех, ВГМет, ВГЕ, ПКВ, ВДВ, УМіВ, БТНагляду, група обліку і нормування енергоносіїв і матеріалів.

16.20. Встановити такий перелік статей загальнотехнічних витрат

Перелік статей загальнотехнічних витрат
1. Зарплата з нарахуваннями
2. Матеріали
3. Підписка
4. Витрати на відрядження
5. Послуги цехів
6. Енергоносії
7. Послуги сторонніх організацій

16.21. Затвердити перелік структурних підрозділів, витрати на утримання яких відносяться до складу адміністративних витрат:

- адміністративно-управлінський персонал (Дирекція)

- відділ кадрів

- ВАСУВ

- ВБіР,

- ВСО

- головна бухгалтерія

- ЦО, АГВ, ФВ, ПЕВ, ВОП і ЗП, ВТН, УМТЗ, Юрв, група внутрішнього аудиту.

16.22. Встановити такий перелік статей адміністративних витрат

Перелік статей адміністративних витрат
1. Зарплата з нарахуваннями
2. Матеріали
3. Підписка
4. Підготовка кадрів
5. Відрядження, поштові та ін. витрати
6. Амортизація
7. Знос
8. Ремонтний фонд
9. Енергоносії
10. Професійні послуги (юридичні, аудиторські, нотаріальні, інформаційно-консультаційні інше)
11. Послуги зв'язку
12. Податки та інші платежі до бюджету
13. Банківське обслуговування

14. Інші

16.23. Адміністративні витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством, згідно з п. 138.5 ст. 138 Податкового кодексу України, визначаються витратами того звітного періоду, в якому вони були здійснені, згідно з правилами ведення бухгалтерського обліку.

16.24. Адміністративні витрати списуються в кінці звітного періоду на фінансові результати основної діяльності в загальній сумі з кредиту рахунку 92 в дебет субрахунку 793.

16.25. Затвердити перелік структурних підрозділів, витрати на утримання яких відносяться до складу витрат на збут:

- Відділ оформлення і обліку виконання господарських договорів і збуту готової продукції;
- Відділ маркетингу.

16.26. Встановити такий перелік статей витрат на збут:

Перелік статей витрат на збут
1. Зарплата з нарахуваннями
2. Матеріали
3. Витрати на відрядження
4. Підписка
5. Амортизація
6. Ремонтний фонд
7. Знос
8. Енергоносії
9. Послуги цехів з транспортування готової продукції
10. Послуги сторонніх організацій (митно-брокерські, витрати на рекламу, з/дорога, інше)

16.27. Затвердити перелік структурних підрозділів, витрати на утримання яких відносяться до складу інших операційних витрат:

- гуртожиток;
- база відпочинку «Металург»
- здоров'я пункт;
- ДГО

17. Фінансові доходи та витрати

17.1. Фінансові доходи включають процентні доходи за банківськими депозитами, процентний дохід від фінансових активів.

17.2. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, збитки від виникнення фінансових інструментів.

18. Звітність за сегментами

Операційний сегмент – це компонент Товариства, що здійснює господарську діяльність, в результаті якої вона може отримувати доходи та нести витрати, у тому числі доходи та витрати, які стосуються операцій з будь-якими іншими компонентами Товариства.

Результати за сегментом, які звітуються управлінському персоналу, містять як статті, що безпосередньо мають відношення до сегменту, так і статті, що можуть бути обґрунтовано віднесені до нього. Статті, що не віднесені до сегменту містять, головним чином, корпоративні активи, витрати головного офісу, активи та зобов'язання з податку на прибуток.

Інформація про сегменти розкривається у фінансовій звітності відповідно до принципу, що використовується для підготовки внутрішньої звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень підприємства. Сегменти, чії доходи, фінансові результати та активи, перевищують 10% загальних сегментних даних, показуються окремо.

Капітальні витрати сегмента – це загальна сума витрат, понесених протягом року на придбання основних засобів та нематеріальних активів.

19. Операції з пов'язаними сторонами

19.1. Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним з нею контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними особами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

19.2. Розкриття інформації у фінансовій звітності щодо операцій з пов'язаними особами здійснюється у відповідності з МСФЗ 24.

20. Визначення справедливої вартості

20.1 Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана при продажі активу або сплачена при передачі зобов'язання у ході звичайної господарської операції між учасниками на момент оцінки. Справедлива вартість має бути визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених далі методів.

20.2 При оцінці справедливої вартості нефінансового активу враховується здатність учасника ринку отримувати економічну вигоду шляхом максимального та ефективного використання активу або шляхом продажу активу іншому учасникові ринку, який використовуватиме цей актив максимально та ефективно.

21. Податок на додану вартість

21.1. ПДВ з продажів та закупок визнається у звіті про фінансовий стан згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ.

21.2. У тих випадках коли від знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується валовою сумою заборгованості з урахуванням ПДВ.

22. Податок на прибуток

22.1. Витрати з податку на прибуток складати з поточного податку та відстроченого податку. У фінансовій звітності податок на прибуток відображати відповідно до вимог законодавства України, яке є чинним на звітну дату.

22.2. Витрати з податку на прибуток відображати у складі прибутку чи збитку, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі інших сукупних доходів або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі інших сукупних доходів або безпосередньо у складі капіталу.

22.3. Поточний податок - це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподаткованого прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

22.4. Відстрочений податок на прибуток розраховувати за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

22.5. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнавати для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

22.6. Суми відстроченого податку оцінювати за ставками оподаткування, що, як очікується, застосовуватимуться у періоді, в якому будуть реалізовані тимчасові різниці або використані перенесені податкові збитки.

22.7. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, в якому існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

22.8. Періодичність ведення обліку відстрочених податкових активів і зобов'язань - один раз на рік, на дату річної фінансової звітності.

23. Керівникам структурних підрозділів забезпечити обов'язкове виконання вимог цього наказу, а також розпоряджень головного бухгалтера, які здійснюються в межах його повноважень щодо ведення бухгалтерського обліку підприємства.
24. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор АТ "КСЗ"

Ростислав ДУБРОВ

ПОГОДЖЕНО:

Головний бухгалтер

Олена СКРУПСЬКА

Начальник ПЕВ

Любов КОНОВАЛОВА

Начальник ВОПтаЗП

Світлана КРИВОРУЧКО

Начальник ЮрВ

Ольга ОРОБЧЕНКО

ВИКОНАВЕЦЬ: СКРУПСЬКА О.В.
тел.6-65

Розсилається: Головна бухгалтерія, ПЕВ, ВОП і ЗП.